

דברות קודש

מאת
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת בלק

נאטא

©
כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

פרשת בלק

מצוה מאדם שיוכל האדם על ידי זה להעלות הניצוץ אשר בתוך המאכל. וזהו הרמז ונתתי עשב בשדך לבהמתך, כי כשהבהמה אוכלת העשב והאדם האוכל בהמה ובאמת באכילת הבהמה יש בה מצות שחיטה ושאר מצות באכילת בשר נמצא על ידי זה גם העשב יש לה עלייה, כי הבהמה האוכלת עשב והאדם האוכל בהמה במצות מעלה העשב גם כן.

והנה האר"י ז"ל כתב כנגד ארבע יסודות דומם צומח חי מדבר נגד זה הוא ארבע עולמות אצילות בריאה יצירה עשייה נמצא נגד חי הוא בריאה. והנה נפש הבעל תשובה, דהיינו הגרים להם יותר בנקל להעלות הניצוץ ממי שהוא צדיק מנעוריו. והנה זה הרשע בלק היה לו פחד מישראל מחמת שישראל בהליכתם העלו נצוצות וזה הרשע היה שונא מאד להקדושה. וזהו הרמז ויקוצו מפני בני ישראל (במדבר כב א), שזה קץ בעיני אותו הרשע

עתה ילחכו הקהל את כל סביבותינו כלחוך השור את ירק השדה (במדבר כב ד). ופירש בזה בסה"ק קדושת לוי וז"ל, יש להבין למה זה המשיל לשור שאוכל ירק השדה. והנראה לבאר, ומקודם נבאר הפסוק (דברים יא א) ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת, כי השם יתברך ברוך הוא קלל את האדם הראשון ואכלת את עשב השדה (בראשית ג יח) כי כל מה שהאדם אוכל יש בו מצות, דהיינו תבואה יש בו עשיות אדם לחרוש ולקצור ויש בהם מצות בשעת חרישה, לא תחרוש בשור וחמור יחדיו (דברים כב י) וכן בזריעה יש מצוה לא תזרע כלאים (שם כב ט) ונמצא על ידי המצות מעלה הניצוץ אשר במאכל ההוא וכן בכל מאכלים יש בהם מצות, אבל בעשב השדה אינו נזרע על ידי האדם ואין בהם עשיות המצות ואיך יוכל להעלות אותן באכילתו אותן.

וזהו שקלל השם יתברך אדם הראשון שיאכל מאכל שאין בה שום

ויזרע העשבים וכמו שכתב הקדושת לוי, כן הקב"ה דואג לפרנסתנו גם בלתי השתדלותנו אנו. וזהו שמרומז בתיבת ומשביע עשבים.

עוד יש להוסיף בענין זה, בכונת העלין שמרומז בפותח את ידך וכו'. שהנה העלין אינם חלק מהפרי, ובאמת צריכים להתבונן מה הוא תכלית של העלין. אמנם אם נתבונן איך היו נראים הפירות אילו היו גדלים בלתי העלים, אזי היו הפירות מתייבשים ונשרפים מתוקף חום השמש, והקב"ה ברב חסדו וטובו ברא את אלו העלין שמגינים על הפירות שיוכלו לגדול באופן הטוב והמושלם. ויש לומר שזה הכונה שאנו מזכירים העלין בסופי תיבות של פותח את ידך וכו', והוא שבח להשי"ת שדואג לכל צרכנו, ולא רק לפירות כפי שאמרנו, אלא שהוא מגין עלינו מכל צער ונזק, שהקיום שלנו בזה העולם יהיה בצורה היותר ראוי בשבילנו ולא נינזק משום דבר.

יעזור השי"ת שנכיר באמונה שלמה שהקב"ה דואג בשביל כל צרכינו, ועל ידי זה נזכה לפרנסה בהרחבה באין מחסור כל, עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א

להיות ישראל. וזהו הרמז ויגר מואב מפני העם מאד, כי כל מקום שכתוב העם הוא הרמז על הערב רב הגרים שהיו בישראל. וזהו כי רב הוא, היינו הגרים שלא יעלו אותם כנ"ל, כי הם מסוגלים יותר להעלות הניצוץ.

וזהו הרמז כלחוך השור את ירק השדה, כי הכלל נפש הגרים עלייתם עד עולם הבריאה וכן הוא בארבע יסודות שהצומח יש לו עלייה לחי הוא נגד עולם הבריאה. וזהו כלחוך השור כו', הרמז עליית עולם הבריאה, עכל"ק.

ונראה לומר לפי דבריו, ובהקדם מה שמובא בסידור 'עבודת השם' על הפסוק 'פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון', ש'ומשביע' הוי אותיות של 'עשבים', וסופי תיבות של 'ומשביע לכל חי רצון' הוי 'עלין'. ופירשתי הכונה בזה שכמו שהקב"ה דואג בשביל העשבים והעלין שיגדלו כמו כן הוא דואג בשביל פרנסתו של כל אחד ואחד.

וכעת לפי דבריו של הקדושת לוי יש עוד להעמיס ולומר בענין העשבים, דכמו שהקב"ה דואג לעשבים בלתי עזרת האדם, שעשבים גדלים בלי שהאדם יחרוש

שב"ק פרשת קורח (בחז"ל) - מאנסי*

שולחן הטהור ליל שבת קודש

והנה איתא במדרש (תנחומא ה, מובא ברש"י במדבר מז ז) וקורח שפיקח היה מה ראה לשמות זה, עינו הטעתו, ראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן, כמו שנאמר משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו, אמר, בשבילו אני נמלט, וכ"ד משמרות עומדות לבני בניו כולם מתנבאים ברוח הקודש, שנאמר כל אלה בנים להימן (דברי הימים א כה ה), אמר, אפשר כל הגדולה הזאת עתידה לעמוד ממני ואני אדום, לכך נשתתף לבוא לאותה חוקה, ששמע מפי משה שכולם אובדים ואחד נמלט. אשר יבחר ה' הוא הקדוש, טעה ותלה בעצמו, ולא ראה יפה לפי שבניו עשו תשובה, ומשה היה רואה, ע"כ.

וע"פ דברי המלבי"ם יבואר מה שכתב המדרש, שקורח עינו הטעתו, שהוא חפץ בעבודת הכהונה, שראה

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגו' ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו אלהם רב לכם כי כל העדה כלם קדושים וגו' (מז א ג).

בשאמרתי היום בקבלת שבת התיבות 'משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו' (תהילים צט ו), עלה במחשבתי דבר נאה במחלוקת קורח עם משה רבינו על פי פירוש פסוק זה. ובהקדם, דהנה המלבי"ם (תהילים שם) מבאר שבפסוק זה אנו מוצאים שתי בחינות בעבודת ה', א. משה ואהרן שעבודתם היה ע"י עבודת הכהונה. ב. עבודה של שמואל שהיה ע"י 'קוראי שמו'. ובעצם העבודה של 'קוראי שמו' הוא במדרגה יותר נעלה בגלל שעבודה זו קיימת גם כשאין בית המקדש קיים, משא"כ עבודת הכהונה ששייך רק בזמן שבית המקדש קיים.

א. רבינו שבת בבית ידידנו הרה"ח ר' פינחס דינטער שליט"א שבמאנסי.

שלשלת גדולה יוצאה ממנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן, ובעצם טעה שלא הבין שעבודה של 'שמואל בקוראי שמו' הוא נעלה יותר, ע"י שעבודה זו שייך גם כשאין בית המקדש קיים.

ובאמת אנו גם רואים בחינה זו בהולדת שמואל, שחנה היתה עקרה, ושמואל נולד ע"י תפילתה. הולדת שמואל היתה מתוך תפילה מבחינה של הסתרת פנים, עבודת התפילה הוא עבודה ששייך בה גם בבחינה של הסתרת פנים, משא"כ הבחינה של 'משה ואהרן בכהניו' היה באופן של התגלות אלוקי והשראת שכינה. הרי אנו רואים שבחינה זו של עבודת 'שמואל בקוראי שמו' הוא יותר נעלה, שעבודה זו שייכת גם בזמן שאין בית המקדש קיים.

ההוא הנה אלוקינו זה קוינו לו ויושיענו זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו. **ומבואר** בספרים הק', שהמעלה של מחול הוא, שכל אחד נמצא באותה מרחק מהנקודה האמצעי כמו השני. ולמדרגה זו יזכו רק לעתיד לבוא, אמנם בעולם הזה אחרי קטרונו של הלבנה ש'אי אפשר לשתי מלכים להשתמש בכתר אחד' (חולין ס:), אי אפשר לבחינה זו, וקורח חשב שגם בעולם הזה אנו יכולים להגיע לתיקון זו, ולכן טען 'כי כל העדה כולם קדושים', אמנם טעה בזה, בגלל שלדרגה זו יזכו רק לעתיד לבוא, שאז יקויים והיה אור הלבנה כאור החמה (ישעיה ל כו).

אני הגיל לחזור על המימרא של מרן הבעל שם טוב זי"ע על מה שאמרו חז"ל (הניגה ט:): שאינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד, שהכוונה של 'מאה ואחד', הוא מי שלומד מאה פעמים וכוונתו לשם אחד, דהיינו לשמה.

ואפשר לדקדק דלמה אמרו שדוקא מי ששונה מאה פעמים, צריך להיות כוונתו לשמה, ועד מאה פעמים לא צריך להיות כוונתו לשמה. אמנם יש לומר שבתחילת לימודו אמרו חז"ל

הבחור החשוב מאיר שרגא נ"י בנו של ידידי רבי פינחס שליט"א סיים כעת מסכת תענית, ויש לקשר הסיום של מסכתא זו לפרשתן, דהנה המסכתא מסתיימת בדברי הגמרא (תענית לא). עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים, והוא יושב ביניהם בנן ערן וכל אחד ואחד מראה באצבעו שנאמר (ישעיה כה ט) ואמר ביום

יעזור השי"ת שהבחור מאיר שרגא
ני"ו זוכה ללמוד וללמד לשמור
ולעשות ולקיים, וממנו יראו וילמדו,
וירוהו ממנו הוריו רב תענוג ונחת,
ובקרוב נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

לעולם יעמוק אדם בתורה
ומצות אף על פי שלא לשמה, שמתוך
שלא לשמה בא לשמה. ולכן רק אחרי
מאה פעמים אמרו שישנה פרקו באופן
של לשמה.

קידושא דבא פרשת קרח (בחז"ל)

בבית המדרש זידיטשויב באסטאן-מאנסי

המלכות ולאחרן נתן את הכהונה,
וכלשון רש"י 'אם לקחת אתה מלכות
לא היה לך לברר לאחריך כהונה',
ובאמת היתה מדתו של משה רבינו
לגמרי להיפוך, והיה תמיד בורח מן
השררה, כמו שאמר להקב"ה בסנה
'ויאמר כי אדני שלח נא ביד תשלח'
(שמות ד, יג), וברש"י שם 'ביד מי שאתה
רגיל לשלוח והוא אחרך, הרי שלא
רצה משה רבינו להיות המנהיג של
כלל ישראל ולהיות האדם הגואלם
משעבוד מצרים.

וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל
בני ישראל וקח מאתם מטה
מטה לבית אב מאת כל נשיאיהם
לבית אבותם שנים עשר מטות איש
את שמו תכתוב על מטהו, ואת שם
אחרן תכתוב על מטה לוי כי מטה
אחד לראש בית אבותם, והנחתם
באהל מועד לפני העדות אשר אועד
לכם שמה, והיה האיש אשר אבחר
בו מטהו יפרח והשיכותי מעלי את
תלונות בני ישראל אשר הם מלינים
עליכם (במדבר יז טז-יח-יט-כ)

ובהמשך הפסוקים בסנה איתא (שם
ד) 'ויחר אף ה' במשה
ויאמר הלא אחרך הלוי ידעתי
כי דבר ידבר הוא, וגם הנה הוא
יוצא לקראתך וראך ושמת בלבוי'.
וברש"י שם 'ר' יהושע בן קרחה אומר

הנה יש לבאר הכוונה מה שציווה
עליהם הקב"ה להעיד את
הנבחר על ידי הקב"ה לשרת דווקא
באופן כזה של המטות.

ונראה שהרי טענת קורח על משה
היה במה שלקח לעצמו את

הקב"ה להראות מי ישרת לפניו דווקא על ידי 'מטה' להורות שמינוי אהרן במקום משה לדבר אל פרעה היה גם על ידי מטה, שאז היה המטה סימן לאי רצונו של משה רבינו לשררה זו של הנהגת בני ישראל, ובוה גופא יש פירכא למענות קרח על משה רבינו כאילו שהוא רצה לקחת לעצמו את הנהגת העדה ולא אהרן רצה ליתן כהונה גדולה, ולכן יש בזה סימנא מילתא לדעת מי הראוי לעמוד בראש הקהל.

ועוד שבהמשך הנחת המטה כתוב (במדבר יז, כג) 'ויהי ממחרת ויבוא משה אל אהל העדות והנה פרח מטה אהרן לבית לוי ויוצא פרח ויצין ציץ ויגמול שקדים'. ובא לרמז על ענין חוסר הרצון של אהרן לשררה ולכבוד, שכן דרך הנורעים שקודם נפסדים לגמרי, ולאחר כן הם מוציאים פירות, וכמו כן היה אהרן שפל בעיני עצמו שראה בעצמו כמי שאינו ראוי כלל לאותה מינוי, ולכך זכה לסימן מן השמים שהוא הראוי לכך, ולכן הניחו מטה באופן כזה שיגדל עליו פרחים לרמז לענין השפלות.

וזה הביאור בלשון הכתוב (שם יח) 'ואת שם אהרן תכתוב על מטה'

כל חרון אף שבתורה נאמר בו רושם, וזה לא נאמר בו רושם, ולא מצינו שבא עונש על ידי אותו חרון, אמר לו רבי יוסי אף בזו נאמר בו רושם, הלא אהרן אחיך הלוי, שהיה עתיד להיות לוי ולא כהן, והכהונה הייתי אומר לצאת ממך, מעתה לא יהיה כן, אלא הוא יהיה כהן ואתה הלוי, שנאמר (דברי הימים א' כג, כד) ומשה איש האלהים בניו יקראו על שבט הלוי, ועוד שם ברש"י 'וראך ושמח בלבן- לא כשאתה סבור שיהא מקפיד עליך שאתה עולה לגדולה, ומשם זכה אהרן לעדי החשן הנתון על הלב'.

וחיינו שמה שהיה משה רבינו הלוי, היה עונש על מה שלא רצה לקבל על עצמו את הנהגת בני ישראל, ומה שנתן את הכהונה גדולה לאהרן גם היה עונש למשה על ענין זה, ולא שייך שיטען קרח למשה על מה שנתן את הכהונה לאהרן, וכאילו שהיה ברצונו.

ואפשר לומר על פי המשך הפסוקים שם בסנה (שמות טז, יז) 'ודבר הוא לך אל העם והיה הוא יהיה לך לפה ואתה תהיה לו לאלוקים, ואת המטה הזה תקח בידך אשר תעשה בו את האותות'. ולכן צווה

מטהו כיון שפרח, אבל שאר השבטים שלא פרחו מטיהם, היו לכאורה בבושה ובעצבות מכך ולמה באו לקחת את מטיהם.

ואפשר שבוה גופא שלא פרחו מטיהם ומטה אהרן פרחו,

היה סימן ברור לכהונת אהרן ולא הם, ובוה הם הודו לגדולת אהרן עליהם, וגמצא שהיתה בוה גדולה וכבוד גם לשאר השבטים בהודאה לבחירתו של אהרן הכהן.

ויעזור השי"ת שנוכה לגאולה השלמה ולבנין בית המקדש בביאת גא"צ בב"א.

לוי כי מטה אחד לראש בית אבותם, ואפשר שבא לרמוז כי כל שבט לוי דהיינו משה ואהרן כלולים באותה המטה, ומשה שהיה ראוי להיות הכהן, ע"י שסירב לקבל על עצמו להיות המנהיג איבר הכהונה, ואהרן זכה על ידו להכהונה.

ואתא בשם הרה"ק מרו"ן זי"ע לבאר הפסוקים (שם כג-כד) ויהי ממחרת ויבוא משה אל אוהל העדות והנה פרח מטה אהרן לבית לוי ויוצא פרח ויצץ ציץ ויגמול שקדים, ויוצא משה את כל המטות מלפני ה' אל כל בני ישראל ויראו ויקחו איש מטהו. ובשלמא אהרן לקח את

סעודה שלישית פרשת קרח (בחז"ל)

בבית המדרש זידיטשויב באסטאן-מונסי

שיבור לו האדם הוא שיתבונן במעשיו שלו ולא יתעסק כל כך במעשי השני, שאם לא כן הרי סימן שאינו מרוצה ממעשיו עד שהולך לעסוק בעניני האחר.

ושמעתו פעם בשם הרה"צ רבי אברהם יהושע העשיל

ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו אליהם רב לכם כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה' (טו, ג)

וברש"י שם 'אם לקחת אתה מלכות לא היה לך לברר לאחריך כהונה', ונראה לומר שהדרך הישרה

יש לשני ואם היו לך גם כן היית משתלם מאוד בעבודת ה', שזהו נגד מדת האמונה וביטחון.

ובבלי יקר (טו, א) הביא שלכן נשתמש משה רבינו בלשון 'בוקר ויודע ה' את אשר לו' וגו', וכן 'אם בריאה יברא ה'" להורות על ענין 'ויהי ערב ויהי בוקר' וגו', וכן מה שברא הקב"ה את הארץ מששת ימי בראשית וקרח כפר בכך, לפי שקורח היה אפיקורס וחלק על הבריאה, ולכן אמר לו משה רבינו שכשם שאינו יכול להפוך ערב לבוקר כמו כן אינו יכול להמרות ולהפוך את פי ה'.

וצריך ביאור מה שאמר משה רבינו לקרח ומאתים וחמישים האיש שיקטירו קטורת, ומה ענין היה בזה.

ואפשר ע"פ מה דאיתא ברש"י בפרשת הנשיאים על הפסוק 'כף אחת עשרה זהב מלאה קטורת' (במדבר ז, כ), ש'קטרת' הוא בגימטריא תרי"ג מצוות, על ידי שהאות קו"ף מתחלפת באות דל"ת בא"ת ב"ש, ונתכוון לומר להם שכמו שבתרי"ג מצוות יש מצוות הנוהגות לכהנים ויש מהם ללויים וכו', ובאחדות ישראל מתקיימים כל התרי"ג מצוות

שווערסקי זצ"ל שטבע האדם שתמיד הוא אינו מרוצה, ומרגיש צורך להתעסק בדברים אחרים ובלבד שלא יהא שקוט עם עצמו, וסיפר שהרופא אמר לו פעם שלרפואת גופו הוא צריך לשהות במרחץ זמן חצי שעה, והרגיש שאינו מסוגל לכך, וזה הגורם שיחפש תמיד אצל חבירו מה טוב יותר אצלו.

והעבודה על האדם שישלים את עצמו וחסרונותיו במקום שלו ובנסיונות שלו, וכמו שידוע בשם החי' הרי"ם בביאור דברי חז"ל (אבות ב ד) 'ואל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה', שלא יאמר האדם שהוא צריך לזמן פנוי שיוכל לעסוק בו בתורה, ועל זה אומר לו הקב"ה שאולי שרצוני ממך שלא תפנה ולא יהיה לך זמן פנוי בחיך.

וכמו כן הרגיש קרח בעצמו שהוא רוצה לשמש בכהונה גדולה, ובאמת שתכלית עבודתו היתה במקום נסיון הזה לתקן את עצמו של יהיה כהן גדול, ובאמת שיש בזה חשש כפירה, שהוא צריך להאמין שהקב"ה שמך דווקא במקום הזה ככל הפרטים הנלווים, וכך צריך אתה לתקן את נשמתך בלי שתהיה עסוק איזה מעלות

(אדמור"י בעלזא), כמו כן יש תפקידים המיועדים לפרט אחד, אבל עדיין איני יכול להשלים את כל תרי"ג המצוות רק על ידי האחדות עמכם שאר בני ישראל.

ויעזור השי"ת שנוכה כל אחד להבין את חובת העבודה המוטלת עליו ומה שצריך לתקן במקומו שלו, ונוכה עי"כ לגאולה השלמה בבני ביהמ"ק בביאת גוא"צ בב"א.

